

Bavič

Rád bych uvedl ve známost, že slovo bavič, které v našem šoubyznysu zdomácnělo, vzklíčilo v mé hlavě. Říkám to i s vědomím, že má tenhle výraz mnoho odpůrců i mezi baviči, což dost dobře nechápu. Když někdo taví železo, tak je tavič, kdo kalí, je kalič. Jsou případy, kdy kalí i bavič. Kdo tráví, je travič, když tráví ženská, je to travička, často i zeelená. No a když někdo baví lidi, tak je snad bavič, ne? Víím, že někteří mí kolegové si dokonce nepřejí být takto označováni a trvají na slově komik, humorista, cokoliv, jen ne bavič. Případá jim to spíš jako nadávka. Že by je to ušpinilo. Novinář tohle slovo používá, jakmile chce zdůraznit pokleslost zábavného žánru a jmenovaného tím slovem hodit někam do umělecké žumpy. Tenhle názor samozřejmě nesdílím. Nejen proto, že se považuju za baviče, ale zkrátka i proto, že víím, jak nelehké je kolikrát diváka pobavit, o což se pokouší mnoho bavičů, kteří si však nepřejí být za baviče považováni.

Ještě v časech, kdy jsme s Jardou Uhlířem dělali svoje *Hitšarády*, ve chvíli, kdy nás opustilo prvotní nadšení z práce a dostavila se fáze, kterou bych přirovnal k profesnímu dospívání, začali jsme se zajímat o své honoráře. Tahle ekonomická puberta nás přivedla ke zjištění, že možná nejsme za své výkony spravedlivě hodnoceni. Finačně hodnoceni. Na poradách kladně, to ano, ale finančně... nic moc. Jelikož jsem byl v našem tandemu pasován na organizačního šéfa, vzal jsem si za své prošetřit, zdali bychom nemohli být placeni lépe. S tím Jarda vehementně souhlasil. Sám se v tom sice nijak neangažoval, věděl, že ať dosáhnu čehokoliv, vždycky budem honorováni stejně, že si nebudu zařizovat vyšší honorář jen pro sebe, ale automaticky pro nás oba, a taky tomu tak vždycky bylo. Navíc jsem byl sice výkonným umělcem, avšak bývalým produkčním, takže jsem se i trochu vyznal. Mí bývalí kolegové z produkce mi nyní vystavovali smlouvy coby umělci (přiznávám, to mi fakt dělalo dobře, já to psaní smluv tehdy nenáviděl a najednou je jenom podepisuju na tečkovaném řádku, pod kterým bylo napsáno „podpis umělce“). I zjistil jsem, kde je zakopanej pes. Tehdejší sazebník hereckých honorářů byla poměrně tlustá bichle, která přesně určovala, kdo a jak má být za co placen, když vystupuje v televizi. Když přišel do studia na besedu třeba

úderník z nějaké Brigády socialistické práce, byl placen podle stejného metru jako my. Mně se však zdála naše činnost poněkud odlišná, hodna lepšího ocenění, dokonce i údernější než činnost úderníka. Jenomže produkční nás platit lépe nemohli, nebyli jsme herci, i když často vlastně ano. Co s tím? To je těžký, pravil mi bývalý kolega. Ve scénáři je napsáno, co říká Šíp, pak co mu odpoví Uhlíř. Pod svými civilními jmény nemáte nárok na víc než třeba host z ČKD. To všechno je publicistika, vy dva tím pádem taky. Ale my se přeci dopouštíme hraných skečů, předem napsaných a naučených dialogů, to je publicistika? Jo. Podle sazebníku jo. Nechtěl jsem to tak nechat.

Usedl jsem k psacímu stroji, abych včas odevzdal další scénář *Hitsarády* a přemýšlel. Už už jsem skoro mechanicky vyťukal:

Šíp: Dobrý večer, vážení diváci, vítejte u dalšího vydání *Hitsarády*.

Uhlíř: Vítězem minulého kola se podle vašeho hlasování stala písnička...

A už bych jel.

Já z toho ta naše jména musím přeci dostat. Abychom nebyli publicistika.

Aby produkční mohl napsat do kolonky „druh výkonu“ slovo role. Role někoho. Jasně, my musíme někoho hrát. Ale koho, když tam jsme pak stejně za sebe? To byl klíčový moment. I vyťukal jsem na stroji.

1. bavič: Dobrý večer, vážení diváci...

2. bavič: Vítězem minulého kola...

A bylo. Nemohl jsem se dočkat, až scénář odevzdám s upozorněním, že tentokrát je náš výkon nikoliv publicistický, ale herecký. Aha, a co v tom hrajete? Hrajeme baviče. Protože chceme bavit lidi. Svými dialogy mezi písničkama. Tak jsme baviči. Produkční to přelít očima a sáhnul po hereckém sazebníku. Vypadli jsme mu v tom okamžiku z publicistiky a spadli mezi herce.

Herecký sazebník měl 5 kategorií, od nejnižší po nejvyšší. S uvedením konkrétních jmen herců, kterým přísluší jaká třída, v každé třídě bylo určité finanční rozpětí, kolik může herec podle rozsahu ztvárňované role dostat, tedy minimum a maximum, kolik doopravdy, to už určovali produkční pracovníci. Tehdy byli v té nejvyšší, 5. kategorii, snad jen národní umělci. Naše jména v sazebníku samozřejmě chyběla, platilo pravidlo, že kdokoliv nový se dopustil v televizi hereckého výkonu, automaticky mu byla přiznána nejnižší třída, tedy jednička. I ta však byla finálně o stupínek výš než publicistické vystoupení.

V písničke Dráty pletací jsem si zahrál školníka